

Na osnovu člana 53. i člana 115. Zakona o visokom obrazovanju (Sl. Novine Bosansko-Podrinjskog Kantona Goražde broj 2/10, 12/14 i 10/17) i člana 26. i 87. Statuta American Northwest University of Health Science and Technology/Američki Sjevero-zapad Univerzitet za Zdravstvene nauke i Tehnologije ANUHS/ASUZN broj 08-392-01/22 od 24.10.2022. godine, na sedmoj redovnoj sjednici održanoj dana 07.05.2024. godine Senat d o n o s i :

ODLUKU

O USVAJANJU PRAVILA STUDIRANJA ZA TREĆI CIKLUS STUDIJA
NA AMERICAN NORTHWEST UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCE AND TECHNOLOGY/AMERIČKI
SJEVERO-ZAPAD UNIVERZITET ZA ZDRAVSTVENE
NAUKE I TEHNOLOGIJE ANUHS/ASUZN
- DOKTORSKI STUDIJ -

1.

Donose se Pravila studiranja za treći ciklus studija na American Northwest University of Health Science and Technology/Američki Sjevero-zapad Univerzitet za Zdravstvene nauke i Tehnologije ANUHS/ASUZN - doktorski studij-.

2.

Pravila stupaju na snagu danom donošenja Odluke.

3.

Za provedbu Pravila odgovoran je rektor Univerziteta i dekani organizacionih jedinica.

4.

Donošenjem ovih Pravila stavlja se van snage sva ranije donešena Pravila studiranja za treći ciklus studija na American Northwest University of Health Science and Technology/Američki Sjevero-zapad Univerzitet za Zdravstvene nauke i Tehnologije ANUHS/ASUZN.

PREDSJEDAVALA I UČLAN SENATA

Prof. Dr Muamer Kralić

Dostavljeno:

1. Organizacione jedinice
2. Web stranica
3. a/a

**PRAVILA STUDIRANJA ZA TREĆI CIKLUS STUDIJA NA
AMERICAN NORTHWEST UNIVERSITY OF HEALTH
SCIENCE AND TECHNOLOGY/AMERIČKI SJEVERO-ZAPAD
UNIVERZITET ZA ZDRAVSTVENE NAUKE I TEHNOLOGIJE-
ANUHS/ASUZN
- DOKTORSKI STUDIJ -**

Goražde maj 2024. Godine.

I SADRŽAJ I OPĆE ODREDBE	4
II ORGANIZACIJA III CIKLUSA – DOKTORSKOG STUDIJA.....	5
SADRŽAJ DOKTORSKOG STUDIJA.....	5
TRAJANJE STUDIJA.....	8
MENTORSTVO.....	8
III UPIS NA DOKTORSKI STUDIJ.....	10
IV PRIJAVA, OCJENA I ODOBRAVANJE TEME DOKTORSKOG ISTRAŽIVANJA	13
V DOKTORSKA DISERTACIJA.....	15
RAĐNA VERZIJA DOKTORSKE DISERTACIJE.....	15
ODBRANA DOKTORSKE DISERTACIJE	18
DIPLOMA I PROMOCIJA.....	20
VI MEĐUNARODNI DVOJNI DOKTORAT (COTUTELLE/JOINT PhD THESIS SUPERVISION).....	22
VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	23

Na osnovu člana 53. i člana 115. Zakona o visokom obrazovanju (Sl. Novine Bosansko-Podrinjskog Kantona Goražde broj 2/10, 12/14 i 10/17) i člana 29. i 87. Statuta American Northwest University of Health Science and Technology/Američki Sjevero-zapad Univerzitet za Zdravstvene nauke i Tehnologije ANUHS/ASUZN broj 08-392-01/22 od 24.10.2022. godine, na sedmoj redovnoj sjednici održanoj dana 07.05.2024. Senat d o n o s i

PRAVILA STUDIRANJA ZA TREĆI CIKLUS STUDIJA NA
AMERICAN NORTHWEST UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCE AND
TECHNOLOGY/AMERIČKI SJEVERO-ZAPAD UNIVERZITET ZA ZDRAVSTVENE
NAUKE I TEHNOLOGIJE ANUHS/ASUZN
- DOKTORSKI STUDIJ -

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravila)

- (1) Pravilima studiranja za treći ciklus studija (u daljem tekstu: Pravila) bliže se uređuje organizacija, trajanje i izvođenje studija na American Northwest University of Health Science and Technology/Američki Sjevero-zapad Univerzitet za Zdravstvene nauke i Tehnologije ANUHS/ASUZN (u daljem tekstu: Univerzitet), nositelji studija, uvjeti za upis na studije, način izvođenja nastave i istraživanja, postupak prijave, ocjene i odbrane doktorske disertacije, prava i obaveze doktoranta, sastav komisije za ocjenu i odbranu projekta, radne verzije i konačne verzije doktorske disertacije, prava i obaveze mentora, kao i druga pitanja u vezi sa organizacijom i izvođenjem studija.
- (2) Riječi muškog ili ženskog roda upotrijebljene u ovim Pravilima koriste se neutralno i odnose jednako na muški i ženski rod.

Član 2.

(Značenje pojmova)

U ovim pravilima upotrebljavaju se pojmovi sa sljedećim značenjem:

- a) Doktorski studij (treći ciklus studija/III ciklus studija) je studij koji vodi do naučnog ili umjetničkog zvanja doktora ili ekvivalenta i predstavlja najviši stepen formalnog obrazovanja, čija je svrha obrazovanje novih doktora nauka ili umjetnosti izradom doktorske disertacije na osnovu istraživanja.
- b) Vijeće dokorskog studija/vijeće III ciklusa (u daljem tekstu: vijeće studija) je stručno vijeće članice nositelja studija.
- c) Nositelj studija je jedna ili više članica / jedan ili više univerziteta koji organiziraju i izvode studij koji se okončava stjecanjem doktorata nauka ili umjetnosti.
- d) Student (doktorant) je osoba upisana na studij trećeg ciklusa u okviru Univerziteta / članice, koji pohađa na način utvrđen Statutom Univerziteta i ovim Pravilima.
- e) Voditelj dokorskog studija je imenovana osoba koja nadzire realizaciju studijskog programa, predlaže njegovo usklađivanje i osavremenjavanje vijeću studija.
- f) Akademski savjetnik je imenovana osoba u akademskom naučnom zvanju koja usmjerava i prati doktoranta i njegov rad do imenovanja mentora, a koja je potencijalni mentor.
- g) Mentor je imenovana osoba od strane vijeća studija u akademskom naučnom zvanju, koja vodi doktoranta tokom izrade doktorske disertacije.
- h) Model publikacijom do disertacije obuhvata doktorsku disertaciju koja se sastoji od skupa originalnih naučnih publikacija.

i) Međunarodni dvojni doktorat (Cotutelle de thèse/Joint PhD Thesis Supervision) je doktorski studij koji se izvodi na dva različita univerziteta, iz dvije zemlje, te se uz superviziju dva mentora sa tih univerziteta radi jedan doktorski rad.

Član 3.

(Načela doktorskog studija)

Osnovna načela doktorskog studija su inovativnost, primjena međunarodnih akademskih i naučnih standarda, transparentnost i međunarodna konkurentnost.

Član 4.

(Ciljevi doktorskog studija)

Ciljevi doktorskog studija su:

- a) stvaranje novih i relevantnih znanja i njihova primjena;
- b) obrazovanje studenata u odabranom naučnom ili umjetničkom području;
- c) osposobljavanje studenata za samostalan, istraživački i interdisciplinarni pristup problemima i za samostalno istraživanje kao i kritičko ocjenjivanje rada drugih;
- d) poticanje na razmjenu mišljenja i iskustava sa drugim studentima i mentorima na studiju uz razvoj vještine kritičkog mišljenja;
- e) sticanje znanja, iskustva i vještina koje omogućavaju budućim doktorima nauka kreativno i na istraživanju utemeljeno rješavanje složenih naučnih, društvenih i privrednih problema i
- f) internacionalizacija istraživačkog rada na Univerzitetu.

II ORGANIZACIJA III CIKLUSA – DOKTORSKOG STUDIJA SADRŽAJ DOKTORSKOG STUDIJA

Član 5.

(Nositelj studija)

Nositelj doktorskog studija je Univerzitet.

Član 6.

(Pokretanje studija)

Nositelj studija pokreće inicijativu i utvrđuje prijedlog za organiziranje studija u skladu sa odredbama općih akata Univerziteta kojim se uređuje predlaganje, ocjena, usvajanja novih i izmjena postojećih studijskih programa i nastavnih planova i programa.

Član 7.

(Vijeće studija)

- (1) Vijeće studija je stručno tijelo nositelja studija koje rukovodi trećim ciklusom studija u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i ovim Pravilima i odgovorno je za njegovo nesmetano funkcioniranje.
- (2) Nositelj studija osniva Vijeće studija.
- (3) Vijeće studija rješava sva pitanja koja se odnose na organizaciju i tok studiranja i predlaže odluke koje donose stručna tijela vijeća članica i Univerziteta.
- (4) Članovi vijeća studija biraju se iz reda redovnih i vanrednih profesora angažovanih na Univerzitetu i to tako da Vijeće čini najmanje po četiri člana sa svake organizacione jedinice pri čemu se vodi računa o zastupljenosti studijskih programa. Članove Vijeća doktorskog studija predlažu ZNV.

- (5) Vijeće studija bira predsjednika iz reda nastavnika u zvanju vanrednog ili redovnog profesora ili u zvanju višeg naučnog saradnika ili naučnog savjetnika na period od dvije godine. Predsjednik vijeća je ujedno i rukovodilac vijeća.
- (6) U radu Vijeća studija po funkciji učestvuju prorektor za naučnoistraživački rad i razvoj Univerziteta, resorni prodekan, sekretar Univerziteta i sekretar vijeća.
- (7) Rad vijeća studija počinje najkasnije 90 dana prije uspostavljanja i početka izvođenja nastave na III ciklusu studija.
- (8) Vijeće doktorskog studija na svojoj konstituirajućoj sjednici donosi poslovnik o radu vijeća studija.

Član 8.

(Struktura i sadržaj studija)

- (1) Struktura doktorskog studija određena je studijskim programom nositelja studija.
- (2) Studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.
- (3) Studijski program realizira se u okviru sinhroniziranih faza:
 - a) nastavni proces,
 - b) naučnoistraživački rad i
 - c) izrada i odbrana doktorske disertacije.
- (4) Treći ciklus studija sastoji se od:
 - a) nastavnog procesa koji se vrednuje kroz bodovni kriterij,
 - b) izbora naučne oblasti u okviru koje će se raditi doktorska disertacija i izbora mentora,
 - c) prijave i odbrane projekta doktorske disertacije,
 - d) naučnoistraživačkog, teorijskog i praktičnog rada na izradi doktorske disertacije,
 - e) objavljivanja dijelova istraživanja u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka ili javnog predstavljanja umjetničkih dijelova doktorskog istraživanja,
 - f) odbrane radne verzije doktorske disertacije i
 - g) odbrane finalne verzije doktorske disertacije.

Član 9.

(Studijski program)

- (1) Studijski program čine:
 - a) studijske oblasti, podoblasti i discipline,
 - b) obavezni moduli/predmeti,
 - c) izborni moduli/predmeti i
 - d) istraživački, terenski i praktični rad.
- (2) Obavezni moduli/predmeti proširuju opća znanja studenata iz studijske oblasti u funkciji izabranog studijskog programa.
- (3) Izborni moduli/predmeti proširuju specifična znanja studenata u izabranoj naučnoj oblasti.
- (4) Vijeće studija vodi računa o zastupljenosti obaveznih i izbornih modula/predmeta.

Član 10.

(Način izvođenja nastave)

- (1) Nastavni proces izvodi se kroz predavanja, konsultacije, istraživačke seminare, diskusijske skupine, radionice i druge oblike nastave prema utvrđenom studijskom programu.
- (2) Odluku o načinu izvođenja nastave donosi Senat, na prijedlog vijeća doktorskog studija.
- (3) Studij može biti organiziran na jednom od stranih jezika, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta.
- (4) U slučaju realizacije doktorskog studija na jednom od stranih jezika, cjelokupna organizacija i realizacija studija obavlja se na odobrenom jeziku studija.

Član 11.

(Realizacija nastave)

- (1) Doktorski studij se realizira kombiniranjem utvrđenih oblika sati nastave i naučnoistraživačkog/umjetničkog rada, na osnovu ukupnog opterećenja u pojedinom semestru ili akademskoj godini studija.
- (2) Nastava na studiju organizira se u I i II semestru studija, dok su III, IV, V i VI semestar studija predviđeni za izbor i definiranje uže oblasti ili discipline istraživanja, prijavu i odbranu projekta, radne i konačne verzije doktorske disertacije.
- (3) Nastava u I i II semestru organizira se tokom 15 sedmica nastave i konsultacija po semestru u skladu sa utvrđenim studijskim programom i vrednuje se sa 60 ECTS bodova.
- (4) Naučnoistraživački rad, te izrada doktorske disertacije organiziraju se u III, IV, V i VI semestru i vrednuje se sa 120 ECTS bodova.
- (5) Nastava se izvodi u skladu sa akademskim kalendarom i rasporedom nastave koji usvaja Senat, najkasnije 30 dana prije početka nastave.

Član 12.

(Polaganje ispita i upis u narednu godinu studija)

- (1) Ukupan broj ECTS bodova stiče se polaganjem ispita, istraživačkim radom, i/ili priznavanjem odgovarajućeg broja ECTS bodova u skladu sa članom 17. ovih Pravila.
- (2) Ispit se polaže nakon odslušanog predavanja, odnosno nakon svih izvršenih nastavnih obaveza propisanih nastavnim planom i programom studija.
- (3) Aktivnosti studenta utvrđene ovim Pravilima i nastavnim programom vrednuju se ECTS bodovima.
- (4) Upis u narednu godinu studija bliže se uređuje studijskim programom.

TRAJANJE STUDIJA

Član 13.

(Trajanje studija)

- (1) Treći ciklus studija traje tri studijske godine (šest semestara). Studijski program trećeg ciklusa studija se vrednuje sa 180 ECTS bodova. Student može obnoviti studijske godine, a rok za završetak studija je najviše šest studijskih godina od dana prvoga upisa u prvu godinu studija.
- (2) Rok iz stava (1) ovog člana može se produžiti najduže za još jednu godinu, računajući od dana isteka zakonom utvrđenog roka.
- (3) Rokovi utvrđeni ovim članom se mogu produžiti ako postoje opravdani razlozi za produženje, o čemu odluku donosi Senat, na prijedlog vijeća studija. Produženje studija ne može biti duže od osam godina od dana upisa.
- (4) Ukoliko kandidat ne izvrši sve obaveze u roku utvrđenom ovim članom, postupak za sticanje naučnog stepena doktora nauka će biti obustavljen rješenjem rektora, na prijedlog vijeća studija, čime kandidat gubi status studenta.

MENTORSTVO

Član 14.

(Akademički savjetnik)

- (1) Vijeće studija doktorantu može dodijeliti akademskog savjetnika pri upisu studija.
- (2) Akademički savjetnik kao nastavnik sudjeluje u izvođenju studija i potencijalni je mentor, koji usmjerava i prati studenta i njegov rad do imenovanja mentora.

- (3) Doktorant ima pravo jedanput promijeniti akademskog savjetnika uz pisani zahtjev vijeću studija.
- (4) Akademski savjetnik ima obavezu izrade izvještaja o napretku studenta za prvu godinu studija odnosno do imenovanja mentora.
- (5) Izvještaj iz stava (3) dostavlja se vijeću studija na usvajanje (Obrazac 5).

Član 15.

(Mentor)

- (1) Mentor može biti nastavnik koji je biran u zvanje vanrednog profesora, redovnog profesora, profesora emeritusa, višeg naučnog saradnika i naučnog savjetnika iz naučne oblasti doktorske disertacije, koji ima najmanje tri naučna rada objavljena u relevantnim naučnim bazama podataka u posljednjih sedam godina.
- (2) U slučaju multidisciplinarnosti/interdisciplinarnosti teme doktorske disertacije, doktorantu se može odrediti i više od jednog mentora. Mentori se mogu odrediti i kada u okviru sporazuma između Univerziteta i univerziteta iz druge zemlje doktorant izrađuje doktorat pod rukovodstvom dva mentora koji su nastavnici univerziteta koji su zaključili navedeni sporazum („co-tutelle“ program).
- (3) Na traženje mentora/akademskog savjetnika ili doktoranta, uz saglasnost vijeća studija, doktorantu je moguće odrediti novog mentora/savjetnika. U slučaju promjene mentora, doktorant može nastaviti usvojeni projekat dokorskog rada uz saglasnost prethodnog mentora, novog mentora i vijeća studija. Ako prethodni mentor i vijeće studija nisu saglasni da kandidat nastavi usvojeni projekat dokorskog rada, kandidat je dužan da prijavi novi projekat dokorskog rada sa novim mentorom.
- (4) Prilikom izrade doktorske disertacije mentor je dužan da pomaže doktorantu pri izboru metoda naučnoistraživačkog rada, izboru literature, pripremi strukture rada i da mu pruža drugu stručnu pomoć tokom izrade rada.
- (7) Mentor ima obavezu godišnje podnositi izvještaj o radu doktoranta vijeću studija, na obrascu koji čini sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 5).

III UPIS NA DOKTORSKI STUDIJ

Član 16.

(Upis na treći ciklus studija)

- (1) Upis na studij vrši se na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet na bosanskom, srpskom, hrvatskom ili engleskom jeziku.
- (2) Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje se na internet stranici Univerziteta, najkasnije dva mjeseca prije početka studijske godine na trećem ciklusu studija.
- (3) Konkurs za upis kandidata na studij obavezno sadrži podatke o:
 - a) oblastima za koje se organizira studij,
 - b) uvjetima koje mora ispunjavati kandidat,
 - c) spisku potrebne dokumentacije o ispunjavanju uvjeta,
 - d) rokovima za upis i
 - e) cijeni studija.

Član 17.

(Prijava na konkurs)

- (1) Na konkurs se mogu prijaviti kandidati koji su stekli diplomu drugog ciklusa studija, integriranog studija, specijalističkog akademskog studija i magistra nauka prema predbolonjskom sistemu studiranja iz odgovarajuće naučne oblasti.

(2) Kandidatima koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja priznaje se 60 ECTS bodova, na način koji pobliže utvrđuje vijeće studija, a preostali obim od 120 ECTS bodova ovi kandidati stiču u skladu sa ovim pravilima. Ovi kandidati plaćaju dvije trećine ukupne cijene studija.

(3) Strani državljani imaju pravo upisa na studij pod jednakim uvjetima kao i državljani Bosne i Hercegovine.

(4) Kandidati koji su prethodno visoko obrazovanje stekli u inostranstvu obavezni su provesti postupak akademskog priznavanja inostrane visokoškolske kvalifikacije.

Član 18.

(Pravo upisa na interdisciplinarne ili multidisciplinarne studije)

Pravo upisa na interdisciplinarne ili multidisciplinarne studije imaju kandidati koji su ispunili uvjete iz člana 17. ovih Pravila na jednom od studija drugog ciklusa, koji su uključeni u realizaciju interdisciplinarnog ili multidisciplinarnog programa trećeg ciklusa studija.

Član 19.

(Lista primljenih kandidata)

(1) Postupak prijema kandidata provodi komisija za upis koju imenuje vijeće članice iz reda nastavnika studija koji se organizira.

(2) Komisija iz stava (1) ovog člana sačinjava preliminarnu listu prijavljenih i primljenih kandidata.

(3) Preliminarna lista svih primljenih i prijavljenih kandidata se objavljuje na internet stranici Univerziteta najkasnije sedam dana nakon isteka roka za podnošenje prijave na konkurs.

(4) Na listu iz stava (3) ovog člana kandidati imaju pravo prigovora vijeću u roku od pet radnih dana od dana objave liste.

(5) Odluka po prigovoru iz stava (4) ovog člana se donosi u roku od sedam dana od isteka roka za izjavljivanje prigovora i objavljuje na internet stranici članice.

(6) Komisija za upis sačinjava konačni izvještaj o rezultatima upisa studenata sa prijedlogom konačne liste prijavljenih i primljenih kandidata i dostavlja vijeću na usvajanje.

(7) Konačna lista upisanih studenata iz stava (6) se objavljuje na internet stranici Univerziteta najkasnije dva dana nakon isteka roka za donošenje odluke po izjavljenom prigovoru i dostavlja se Senatu Univerziteta na saglasnost.

Član 20.

(Pravo na upis)

Kandidat je ostvario pravo na upis ukoliko se nalazi na listi primljenih kandidata.

Član 21.

(Status studenta (doktoranta))

Status studenta (doktoranta) stiče se upisom na treći ciklus studija - doktorski studij, a dokazuje se odgovarajućom javnom ispravom - indeksom.

Član 22.

(Troškovi trećeg ciklusa studija)

(1) Troškovi trećeg ciklusa studija na Univerzitetu utvrđuju se u skladu sa Zakonom i Statutom, odlukom Upravnog odbora Univerziteta.

(2) Izvori finansiranja trećeg ciklusa studija su:

a) troškovi realizacije nastavnog procesa na III ciklusu studija, koje plaćaju studenti i pravna lica koja snose troškove studija,

b) sredstva domaćih i međunarodnih projekata, fondova i programa u skladu sa pravilima njihove implementacije i

c) drugi izvori u skladu sa Zakonom, Statutom i općim aktima Univerziteta.

Član 23.

(Sufinansiranje troškova studija)

- (1) Univerzitet može sufinansirati troškove školarine na III ciklusu studija najviše do iznosa od 50% za osoblje članice Univerziteta.
- (2) Odluku o sufinansiranju iz stava (1) ovog člana donosi vijeće članice.
- (3) Odluka iz stava (2) ovog člana mora biti obrazložena i sadržavati uslove pod kojima se osoblje Univerziteta sufinansira.
- (4) Troškove sufinansiranja studija može snositi drugi poslodavac, domaći ili međunarodni projekt i druga institucija/izvor finansiranja.

Član 24.

(Obaveze i prava studenta/doktoranta)

- (1) Nakon imenovanja mentora, student je obavezan godišnje, uz pomoć i saglasnost mentora, podnijeti izvještaj o svome radu vijeću studija na obrascu koji čini sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 4).
- (2) Student je obavezan, prije odbrane doktorske disertacije, imati objavljen ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan rad u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka, a koji je tematski povezan sa doktorskim istraživanjem. Ispunjavanje prethodno navedene obaveze se evidentira u indeks studenta uz potpis mentora.
- (3) Izuzetno, studenti dokorskog studija čija doktorska disertacija rezultira potencijalnim patentom ili nekim drugim intelektualnim dobrom, oslobođeni su objavljivanja obaveznog naučnog rada utvrđenog u stavu (2) ovog člana, ukoliko je patentna prijava uredno zaprimljena od strane nadležnog patentnog tijela.

IV PRIJAVA, OCJENA I ODOBRAVANJE TEME DOKTORSKOG ISTRAŽIVANJA

Član 25.

(Odabir teme)

- (1) Student, u toku III semestra studija, bira oblast istraživačke teme i zajedno sa akademskim savjetnikom/mentorom definira užu oblast i temu doktorske disertacije.
- (2) Temu doktorske disertacije potvrđuje vijeće studija.
- (3) Doktorant prijavljuje temu doktorske disertacije na obrascu koji čini sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 1).

Član 26.

(Sadržaj prijave projekta)

U toku IV semestra studija student prijavljuje projekat doktorske disertacije vijeću studija. Prijava projekta doktorske disertacije vrši se na obrascu koji čini sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 2), a obavezno sadrži:

- a) biografiju/CV kandidata,
- b) radni naslov teze,
- c) prijedlog mentora
- d) uvodne napomene i pregled dosadašnjih istraživanja,
- e) metodološki okvir,

- f) uži istraživački domen,
- g) očekivane rezultate i naučni/umjetnički doprinos i
- h) korištenu literaturu.

Član 27.

(Imenovanje komisije za ocjenu i odbranu projekta, radne verzije i doktorske disertacije)

- (1) Vijeće studija utvrđuje prijedlog sastava Komisije za ocjenu i odbranu projekta, radne verzije i doktorske disertacije (u daljem tekstu: Komisija Univerziteta) najkasnije do kraja IV semestra. Odluka se dostavlja Vijeću članice i Senatu Univerziteta na verifikaciju.
- (2) Komisija Univerziteta ima neparan broj članova, minimalno tri, a maksimalno pet. Ukoliko se radi o komisiji koja ima dva mentora iz razloga propisanih u članu 15. stav (4) ovog Pravilnika, komisija ima obavezno pet članova. Komisija Univerziteta ima obavezno i jednog zamjenskog člana. Svi članovi Komisije Univerziteta biraju se iz reda nastavnika koji imaju naučni stepen doktora nauka od kojih je većina iz naučne oblasti iz koje se prijavljuje tema.
- (3) Za predsjednika Komisije Univerziteta ne može biti imenovana osoba kojoj je povjerena uloga mentora.
- (4) U slučaju da se kao članovi Komisije Univerziteta imenuju nastavnici sa univerziteta iz drugih zemalja, može se imenovati odvojeno komisija za odbranu projekta doktorske disertacije i radne verzije doktorske disertacije i komisija za ocjenu i odbranu konačne verzije doktorske disertacije.

Član 28.

(Projekat doktorske disertacije i izvještaj o podobnosti teme i kandidata)

- (1) Student je dužan pristupiti javnoj odbrani projekta doktorske disertacije pred Komisijom Univerziteta najkasnije do kraja V semestra.
- (2) Komisija Univerziteta sačinjava izvještaj o projektu doktorske disertacije, u kojem obavezno navodi i ocjenu podobnosti kandidata i teme dokorskog rada i dostavlja ga, putem vijeća studija i vijeća članice, Senatu Univerziteta na obrascu koji čini sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 6). Nakon što vijeće studija, vijeće članice i Senat Univerziteta donesu odluku o prihvatanju izvještaja Komisije Univerziteta, student može pristupiti daljoj realizaciji projekta doktorske disertacije.
- (3) Ukoliko Komisija Univerziteta prilikom odbrane ima primjedbe na projekt doktorske disertacije, isti vraća studentu na doradu, koji je dužan korigiranu verziju projekta doktorske disertacije dostaviti Komisiji Univerziteta u roku ne dužem od 30 dana od dana dostavljenih primjedbi od strane Komisije Univerziteta.
- (4) Nakon dostavljene korigirane verzije projekta doktorske disertacije Komisija Univerziteta provodi proceduru iz stava (2) ovog člana.
- (5) Ukoliko student ne dostavi korigiranu radnu verziju doktorske disertacije ili pismeno očitovanje o primjedbama u propisanom roku iz stava (3) ovog člana smatrat će se da nije izvršio studijsku obavezu, što rezultira negativnom ocjenom podobnosti kandidata i teme, o čemu je Komisija Univerziteta dužna u roku deset dana izvijestiti studenta i vijeće studija.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana student može, uz saglasnost mentora i vijeća studija, ponovno prijaviti projekat doktorske disertacije prema proceduri iz člana 26. ovih Pravila.

Član 29.

(Model publikacijom do disertacije)

- (1) Vijeće studija može, na obrazložen prijedlog mentora, studentu koji ispunjava uvjete odobriti izradu doktorske disertacije prema modelu publikacijom do disertacije.

(2) Model rada iz stava (1) ovog člana moguć je samo u sklopu naučnoistraživačkog rada na doktorskom studiju, a naučni radovi moraju biti objavljeni ili prihvaćeni za objavu nakon upisa na doktorski studij.

(3) Model publikacijom do disertacije obuhvata doktorsku disertaciju koja se sastoji od skupa originalnih naučnih publikacija, koje treba da budu tematski usklađene, odnosno komplementarne i da proizilaze iz istraživačkog rada koji je doktorant obavio u okviru odobrenog projekta doktorske disertacije.

(4) Doktorant mora uz objedinjene naučne radove dodatno dati kritičko pregledno poglavlje, koje se sastoji od uvoda, diskusije, zaključka i spiska relevantne literature, što sa navedenim cjelinama čini teorijsku i metodološku osnovu disertacije.

(5) Objedinjeni naučni radovi koji se predlažu kao doktorski rad moraju činiti zaokruženu cjelinu od najmanje tri rada objavljena/prihvaćena za objavljivanje u časopisima pokrivenim u „Current Contents - Web of Science“.

(6) Student (doktorant) mora biti jedini autor u sva tri objavljena rada.

(7) Ocjena i odbrana doktorske disertacije prema modelu publikacijom do disertacije provodi se prema proceduri utvrđenoj ovim Pravilima.

V DOKTORSKA DISERTACIJA RADNA VERZIJA DOKTORSKE DISERTACIJE

Član 30.

(Prijava radne verzije doktorske disertacije)

(1) Student ima obavezu da pribavi pozitivno mišljenje mentora i prijavi radnu verziju doktorske disertacije vijeću studija do početka VI semestra.

(2) Prijava radne verzije doktorske disertacije iz stava (1) ovog člana vrši se na obrascu koji čini sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 7).

Član 31.

(Struktura radne verzije doktorske disertacije)

Vijeće studija utvrđuje strukturu radne verzije doktorske disertacije.

Član 32.

(Dostavljanje radne verzije doktorske disertacije)

(1) Dostavljanje radne verzije doktorske disertacije vrši se putem protokola članice.

(2) Radna verzija doktorske disertacije dostavlja se svim članovima komisije u štampanom primjerku i/ili elektronskom primjerku.

Član 33.

(Prezentacija radne verzije doktorske disertacije)

(1) Sekretar vijeća studija je, u dogovoru sa studentom i predsjednikom Komisije, dužan u periodu od mjesec dana od dostave radne verzije doktorske disertacije od strane doktoranta, zakazati prezentaciju radne verzije doktorske disertacije.

(2) Obavještenje o prezentaciji objavljuje se sedam dana prije održavanja prezentacije, na internet stranici članice i Univerziteta.

Član 34.

(Tok prezentacije radne verzije doktorske disertacije)

(1) Postupak prezentacije radne verzije doktorske disertacije obavlja se pred Komisijom Univerziteta, uz obavezno prisustvo sekretara vijeća studija i zapisničara. Predsjednik Komisije

Univerziteta otvara postupak prezentacije nakon čega student prezentira radnu verziju doktorske disertacije.

(2) Primjedbe članova Komisije Univerziteta student je dužan ugraditi u korigiranu radnu verziju doktorske disertacije i dostaviti je u pisanom i elektronskom obliku u roku od najduže šest mjeseci od dana odbrane radne verzije.

(3) Odbrana radne verzije doktorske disertacije je javna, a mogu joj prisustvovati i druga zainteresirana lica, bez mogućnosti da postavljaju pitanja ili prekidaju izlaganje studenta.

(4) Kod doktorata iz oblasti umjetnosti, prezentaciji radne verzije istraživačkog dijela prethodi prezentacija umjetničkog dijela, odnosno, posljednja faza u predstavljanju rezultata umjetničkog istraživanja.

(5) Zapisnik o prezentaciji radne verzije doktorske disertacije dostavlja se vijeću studija na obrascu koji je sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 8).

Član 35.

(Provjera doktorske disertacije)

(1) Svaka doktorska disertacija u statusu radne verzije/korigirane radne verzije podliježe obavezi provjere potencijalnog plagijarizma što se uređuje posebnim aktima Univerziteta.

(2) Komisija Univerziteta je obavezna obrazložiti rezultate provjere potencijalnog plagijarizma što čini sastavni dio izvještaja kojeg Komisija podnosi vijeću članice iz člana 37. ovih Pravila.

Član 36.

(Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije)

(1) Nakon provedenog postupka prezentacije radne verzije/korigirane radne verzije doktorske disertacije, Komisija Univerziteta sačinjava Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije koji sadrži ocjenu prezentacije rezultata rada prikazanih u doktorskoj disertaciji i u roku od 30 dana dostavlja ga vijeću studija. Izvještaj se podnosi na obrascu koji je sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 9).

(2) Izvještaj Komisije Univerziteta iz stava (1) kod postupka prezentacije rezultata rada iz oblasti umjetnosti, sadrži i analizu umjetničkih projekata i rješenja koja su se koristila u njegovoj realizaciji kao i kritički osvrt na obrađenu temu.

(3) Vijeće studija na prvoj narednoj sjednici razmatra izvještaj Komisije Univerziteta i upućuje ga u dalju proceduru.

Član 37.

(Uvid javnosti)

(1) Po prijemu odluke o prihvatanju Izvještaja Komisije Univerziteta, članica Univerziteta objavljuje na svojoj internet stranici da se izvještaj Komisije Univerziteta i radna verzija doktorske disertacije stavljaju na uvid javnosti.

(2) Obavještenje sadrži:

a) ime i prezime doktoranta,

b) ustanovu u kojoj je doktorant zaposlen,

c) naziv doktorske disertacije,

d) sastav Komisije Univerziteta za ocjenu i odbranu projekta, radne verzije i doktorske disertacije i

e) mjesto i vrijeme za pregled radne verzije doktorske disertacije.

(3) Radna verzija doktorske disertacije i Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije ostaju na uvidu javnosti 30 dana u naznačenoj prostoriji članice.

Član 38.

(Dostavljanje izvještaja o ocjeni doktorske disertacije)

- (1) Nakon uvida javnosti doktorsko vijeće Univerziteta na prvoj narednoj sjednici razmatra izvještaj Komisije Univerziteta.
- (2) U slučaju da vijeće usvoji izvještaj Komisije Univerziteta student je dužan da u roku od najduže 60 dana od prijema odluke vijeća pripremi finalnu verziju doktorske disertacije i dostavi je u utvrđenom broju primjeraka.
- (3) Ako vijeće vrati izvještaj Komisije Univerziteta na dopunu odnosno izmjenu, Komisija Univerziteta je dužna u roku od 30 dana postupi u skladu sa zaključkom vijeća i dostavi vijeću usklađeni izvještaj.
- (4) U slučaju da vijeće odbije izvještaj Komisije Univerziteta, izvještaj se vraća vijeću studija na ponovno razmatranje.

Član 39.

(Finalna verzija doktorske disertacije)

- (1) Finalna verzija doktorske disertacije dostavlja se prije javne odbrane u sedam ili devet primjeraka (zavisno od broja članova komisije) u tvrdom uvezu i jedan primjerak istovjetne elektronske verzije.

ODBRANA DOKTORSKE DISERTACIJE

Član 40.

(Zakazivanje javne odbrane doktorske disertacije)

- (1) Uz prihvatanje izvještaja Komisije Univerziteta iz člana 39. ovih Pravila, vijeće donosi i odluku o javnoj odbrani doktorske disertacije pred Komisijom Univerziteta. U slučaju spriječenosti nekog od članova komisije, uključuje se zamjenski član.
- (2) Univerzitet utvrđuje mjesto, datum i sat odbrane doktorske disertacije.
- (3) Javna odbrana doktorske disertacije organizira se najkasnije 30 dana od dana odluke vijeća iz stava (1) ovog člana.

Član 41.

(Obavještenje o javnoj odbrani)

- (1) Univerzitet obavještava javnost o javnoj odbrani doktorske disertacije informacijom na internet stranici Univerziteta, najkasnije sedam dana prije termina zakazane odbrane.
- (2) Obavještenje o javnoj odbrani sadrži:
 - a) ime i prezime studenta,
 - b) naslov doktorske disertacije i
 - c) mjesto i vrijeme odbrane doktorske disertacije.

Član 42.

(Tok javne odbrane doktorske disertacije)

- (1) Javna odbrana doktorske disertacije pred Komisijom Univerziteta ima sljedeći tok:
 - a) predsjednik Komisije Univerziteta prezentira podatke i informacije o studentu i daje kratak izvod iz ocjene doktorske disertacije,
 - b) student prezentira kraći uvod, predmet i metod istraživanja, glavne rezultate i zaključke do kojih je došao, a zatim članovi Komisije Univerziteta postavljaju pitanja;
 - c) prije postavljanja pitanja članova Komisije, student ima pravo na 15-minutni odmor ili saopćava da ga neće koristiti;
 - d) Komisija Univerziteta nakon provedenog postupka donosi odluku o tome da li je student „uspješno odbranio“ ili „nije odbranio“ doktorsku disertaciju;

- e) ocjena se donosi većinom glasova članova Komisije Univerziteta;
 - f) predsjednik Komisije Univerziteta saopćava odluku i javno proglašava rezultat odbrane.
- (2) O toku javne odbrane doktorske disertacije vodi se zapisnik koji potpisuju članovi Komisije Univerziteta i zapisničar na obrascu koji je sastavni dio ovih Pravila (Obrazac 10).

Član 43.

(Dostavljanje izvještaja Komisije Univerziteta o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije) Komisija Univerziteta, na prvoj narednoj sjednici vijeća članice podnosi izvještaj o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije i dostavlja Senatu Univerziteta na njegovo konačno usvajanje.

Član 44.

(Izuzeće od javne odbrane doktorske disertacije koja podliježe pravima intelektualnog vlasništva)

- (1) Ako istraživanje u sklopu izrade doktorske disertacije uključuje inovaciju koja podliježe zakonskim propisima intelektualnog vlasništva, doktorant i mentor dužni su o tome izvijestiti vijeće studija.
- (2) Mentor i doktorant prije prezentacije radne verzije doktorske disertacije mogu zatražiti od Vijeća studija da se s doktorskom disertacijom postupa tajno.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana vijeće studija može isključiti javnost iz odbrane doktorske disertacije i odgoditi njeno javno objavljivanje radi zaštite intelektualnog vlasništva od dana predaje doktorske disertacije na ocjenu, odnosno na način i postupku utvrđenom propisima iz oblasti intelektualnog vlasništva.
- (4) Po prijemu odluke o prihvatanju Izvještaja Komisije Univerziteta, Univerzitet objavljuje na svojoj oglasnoj ploči i internet stranici sve elementna obavještenja iz člana 39. ovih Pravila, izuzev stava koji navodi mjesto i vrijeme za pregled radne verzije doktorske disertacije.
- (5) Doktorska disertacija s odgođenim objavljivanjem brani se pred Komisijom koja potpisuje izjavu o zaštiti tajnosti podataka.
- (6) Istraživanje u sklopu doktorske disertacije koja podliježe pravima intelektualnog vlasništva može se provoditi za potrebe privrede, istraživačkih i razvojnih projekata i drugih primjera inovacija.

DIPLOMA I PROMOCIJA

Član 45.

(Diploma)

- (1) Diplomom doktora nauka i odgovarajuće naučno zvanje stiče student koji je ispunio sve obaveze utvrđene nastavnim programom trećeg ciklusa studija i odbranio doktorsku disertaciju na način propisan Statutom Univerziteta i ovim Pravilima.
- (2) Uz diplomu se izdaje i dodatak diplomu.

Član 46.

(Promocija)

- (1) U cilju promocije doktoranata rektor dostavlja Univerzitetu odluku Senata o usvojenom izvještaju o toku i rezultatu odbrane sa odlukom vijeća Univerziteta i pripadajućim izvještajem Komisije Univerziteta, kao i drugom dokumentacijom o odbranjenoj doktorskoj disertaciji.
- (2) Diploma o stečenoj akademskoj tituli i naučnom zvanju doktora nauka uručuje se prilikom javnog svečanog proglašavanja kandidata za doktora nauka.

- (3) Promociju doktora nauka i uručivanje diplome obavlja Rektor Univerziteta.
- (4) Promociji doktora nauka obavezno prisustvuju kandidati, rukovodioci članica Univerziteta, a mogu prisustvovati mentori kandidata i članovi Komisije.
- (5) Dekan članice saopćava osnovne podatke o kandidatu, doktorskoj disertaciji, sastavu Komisije Univerziteta i datumu odbrane.
- (6) Kratka biografija kandidata, njegova stručna, naučna i društvena aktivnost, sastav Komisije Univerziteta, datum odbrane, naziv i sadržaj doktorske disertacije, kao i glavnina naučnih rezultata koje je kandidat ostvario u toku dokorskog istraživanja objavljuju se u publikaciji koju Univerzitet priprema i štampa prilikom svake promocije doktora nauka.
- (7) Promocija doktora nauka završava se konstatacijom Rektora Univerziteta da su ispunjeni svi uvjeti za proglašenje kandidata za doktora određene oblasti nauka i uručivanjem diplome.

Član 47.

(Matična knjiga doktoranata)

Doktoranti koji su odbranili doktorsku disertaciju upisuju se u matičnu knjigu doktora nauka koju vodi Univerzitet.

Član 48.

(Uvjerenje o završenom ciklusu studija)

Članica Univerziteta doktorantu izdaje uvjerenje o završenom trećem ciklusu studija do dodjeljivanja diplome doktora nauka, u skladu sa važećim podzakonskim aktima o sadržaju javnih isprava.

Član 49.

(Akademske titule/zvanja)

Nakon uspješnog završetka studija stiče se akademska titula i naučno zvanje u skladu sa skladu sa važećim podzakonskim aktima o akademskim titulama/zvanjima.

Član 51.

(Objavljivanje doktorske disertacije)

Doktorska disertacija je javna i može se objaviti nakon odbrane.

Član 51.

(Objavljivanje doktorske disertacije u Repozitoriju završnih radova Univerziteta u Sarajevu)

- (1) Na Univerzitetu se uspostavlja Repozitorij završnih radova Univerziteta (u daljem tekstu: Repozitorij) u cilju pohranjivanja doktorskih disertacija od strane autora.
- (2) Autori obavezno pohranjuju cjelokupni tekst disertacije, te sažetak disertacije na jeziku na kojem je pisana i na engleskom jeziku u obimu do 1.500 riječi.
- (3) Autori su obavezni uz doktorsku disertaciju dostaviti i izjavu za autore koja čini sastavni dio ovih Pravila (Izjava za autore).
- (4) Autori doktorskih disertacija dužni su izvršiti samopohranjivanje disertacija u Repozitorij u roku od 30 dana od dana uspješne odbrane doktorske disertacije.
- (5) Pohranjivanje doktorske disertacije u Repozitorij predstavlja uslov za izdavanje diplome o stečenoj akademskoj tituli i naučnom zvanju doktora nauka.
- (6) Administrator na članici, u okviru koje je doktorska disertacija odbranjena, u roku od 30 dana od dana uspješne odbrane doktorske disertacije unosi metapodatke za tu disertaciju na za to predviđenom obrascu.
- (7) Doktorska disertacija obavezno treba da sadrži sljedeće podatke:

- a) Na koricama: ime i prezime doktoranta, naslov doktorske disertacije, ime i prezime mentora, naziv članice Univerziteta, godina odbrane doktorske disertacije,
- b) Na naslovnoj stranici: ime i prezime doktoranta, naslov doktorske disertacije, ime i prezime svih članova komisije za odbranu doktorske disertacije navodeći funkcije u radu komisije (predsjednik, mentor, član), naziv članice Univerziteta, godina odbrane doktorske disertacije,
- c) Usporednu englesku verziju naslovne stranice (sa svim pobrojanim elementima),
- d) Sažetak (od 300 do 500 riječi) sa do 8 ključnih riječi/termina i
- e) Usporedni sažetak na engleskom jeziku (od 300 do 500 riječi) sa do 8 ključnih riječi/termina.

VI MEĐUNARODNI DVOJNI DOKTORAT (COTUTELLE/JOINT PhD THESIS SUPERVISION)

Član 52.

(Sporazum o dvojnog doktoratu)

- (1) Sporazumom o dvojnog doktoratu se uspostavlja saradnja između dvije visokoškolske ustanove u cilju omogućivanja studentu sticanja doktorata na obje visokoškolske ustanove i isti je preduslov za implementaciju međunarodnog dvojnog doktorata.
- (2) Sporazum o dvojnog doktoratu potpisuje se za svaku doktorsku disertaciju posebno.
- (3) Sporazumom o dvojnog doktoratu utvrđuju se uslovi i postupak provedbe međunarodnog dvojnog doktorata.
- (4) Sporazum o dvojnog doktoratu sadrži slijedeće:
 - a) naziv visokoškolskih ustanova,
 - b) podaci o doktorantu (ime i prezime, status, lični podaci),
 - c) način upisa doktoranta na doktorski studij,
 - d) minimalno vrijeme koje doktorant mora provesti na svakoj visokoškolskoj ustanovi,
 - e) period boravka i rada doktoranta, kao i finansijske obaveze svake ustanove u vezi sa provedbom Sporazuma,
 - f) područje/oblast u kojem će raditi doktorsku disertaciju i temu doktorske disertacije,
 - g) jezik na kojem će biti pisan i branjen doktorski rad; ako se doktorska disertacija piše na stranom jeziku, mora sadržavati sažetak na bosanskom jeziku u skladu sa članom 50 ovih Pravila.
 - h) imena mentora,
 - i) zajedničke obaveze oba mentora,
 - j) sastav Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije prema načelu ravnopravnog učešća članova svake visokoškolske ustanove, te finansijske obaveze prema članovima Komisije,
 - k) postupak izrade dokorskog rada,
 - l) uvjeti za pristupanje odbrani doktorske disertacije u obje zemlje/institucije potpisnice Sporazuma,
 - m) način priznavanja/izdavanja diplome u skladu sa odredbama propisa o sadržaju diplome.
 - n) druge relevantne elemente u odnosu na specifičnosti visokoškolskih ustanova.
- (5) Bliži uslovi o dvojnog doktoratu mogu se urediti općim aktom Univerziteta.

Član 53.

(Postupak predlaganja i prihvatanja Sporazuma o dvojnog doktoratu)

- (1) Prijedlog teksta Sporazuma o dvojnog doktoratu uz prethodno mišljenje generalnog ssekretara Univerziteta i mišljenja vijeća dostavlja se Senatu Univerziteta. na obrascu koji čini sastavni dio ovih Pravila (Obrazac DS11).
- (2) Nakon odluke Senata o davanju saglasnosti na pokretanje dvojnog doktorata, Sporazum iz stava (1) ovog člana potpisuju rektor, mentor i doktorant.

(3) Potpisan Sporazum dostavlja se partnerskoj instituciji, a po jedan primjerak originala zadržavaju stručne službe Univerziteta.

(4) Univerzitet jr u obavezi je pratiti doktoranta i evidentirati provođenje Sporazuma o dvojnomo doktoratu, te jednom godišnje podnositi izvještaj Rektoru Univerziteta.

(5) Odbranjena doktorska disertacija u okviru međunarodnog dvojnog doktorata, pohranjuje se u Repozitorij.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 54.

(Registar relevantnih naučnih baza podataka)

Relevantnim bazama podataka se smatraju one baze koje je usvojio Senat Univerziteta.

Član 55.

(Pohrana doktorskih disertacija)

(1) U biblioteci Univerziteta čuva se po jedan primjerak doktorske disertacije trajno.

(2) Radna i korigovana verzija doktorske disertacije čuva se u studentskoj službi članice godinu dana od dana odbrane doktorske disertacije i nakon isteka tog roka se otpisuje na način i u postupku predviđenom posebnim propisima.

Član 56.

(Tumačenje Pravila)

Tumačenje ovih Pravila daje Senat Univerziteta.

Član 57.

(Primjena Pravila)

Odredbe ovih Pravila primjenjivat će se na student koji III ciklus studija upišu počevši od akademske 2024/2025 godine.

Član 58.

(Prestanak važenja ranijih Pravila)

(1) Usvajanjem ovih pravila prestaju da važe Pravila studiranja za III ciklus studija broj 256/23 od 11.12.2023. godine.

(2) Studenti koji su započeli III ciklus studija po ranijim Pravilima studiranja za III ciklus studija imaju parvo studij završiti po Pravilima po kojima su započeli studirati.

Član 59.

(Stupanje na snagu)

Ova Pravila studiranja za III ciklus studija stupaju na snagu danom usvajanjua na Senatu Univerziteta, i imaju se objaviti na oglasnoj pliči i web stranici Univerziteta.

PREDSJEDAVALJUĆI SENATA

Prof. dr Kalić Muamer

AMERICAN NORTHWEST UNIVERSITY
OF HEALTH SCIENCE AND TECHNOLOGY

Broj: 205124
Datum: 07.05 2024 god.